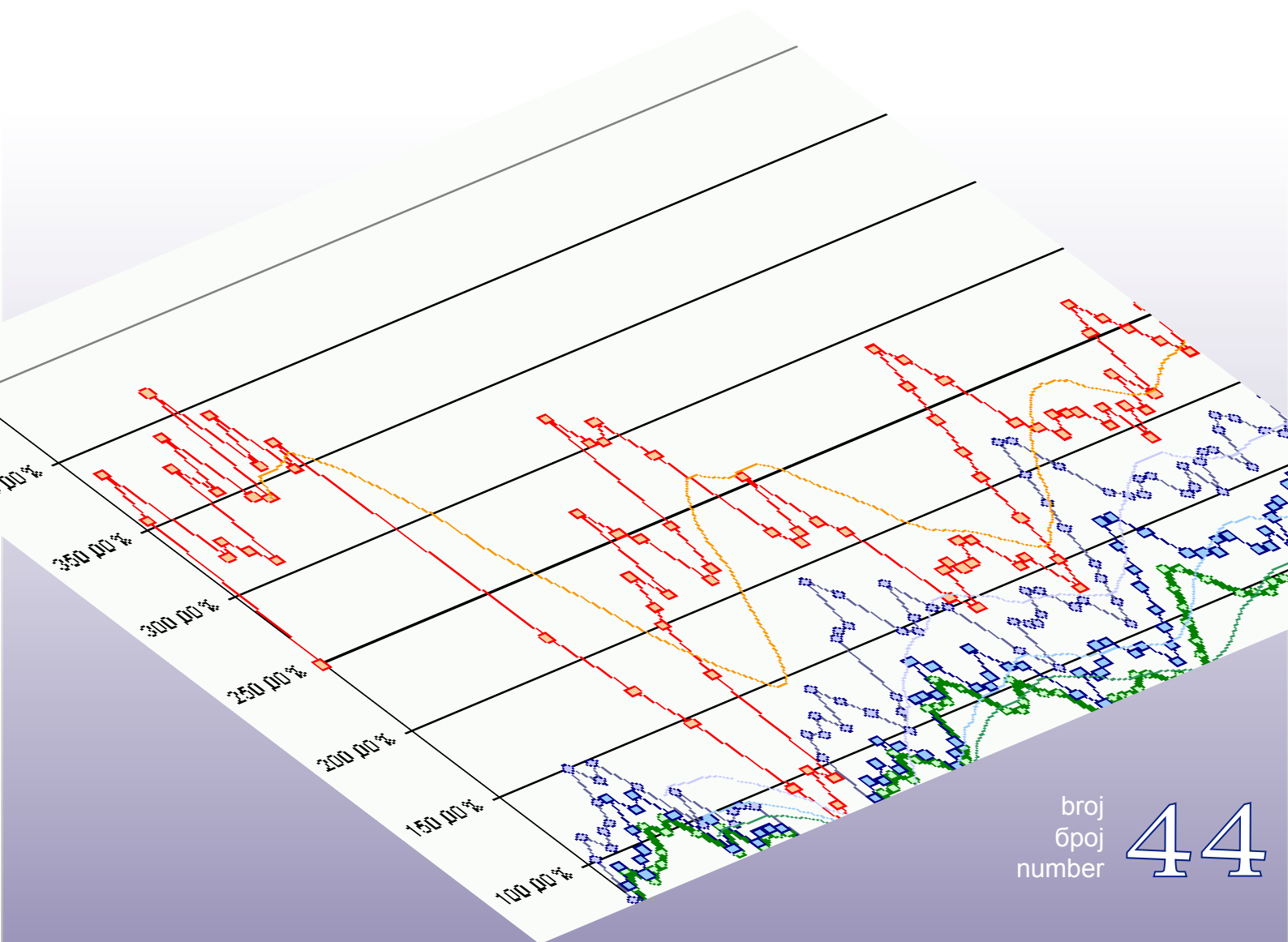

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number

44

Uz ovaj broj

Iako je Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) prošlu godinu okončala rastom prihoda od indirektnih poreza iznad projektovanog ipak je bitno naglasiti da je četvrti kvartal u odnosu na 2007.godinu donio pad u naplati PDV-a i carina, što se negativno odrazilo na ukupnu naplatu indirektnih poreza. Promatrajući naplatu u januaru 2009.g. u odnosu na isti mjesec 2008.g. uočavamo dalje pogoršanje, pogotovo kod prihoda od carina. Negativan trend u januaru je ublažen porastom naplate PDV-a. Treba napomenuti da usporednom analizom naplate indirektnih poreza mjesec/mjesec, barem kad je riječ o početku 2009.g., nije moguće dobiti pouzdane ocjene o naplati indirektnih poreza. Zadržavanje isplate povrata u 2007.g. zbog nedovoljnog izdvajanja u rezerve na jedinstvenom računu UIO dovelo je precjenjivanja suficita na jedinstvenom računu 2007.g., a isplata prenesenih povrata u narednoj godini je dovela do potcjenjivanja suficita u 2008.g. Zbog svega toga da bi se dobile realne i pouzdane analize potrebno je iznivelirati oscilacije u naplati, što ćemo prikazati u narednom broju.

U ovom broju dajemo dva priloga o poreznoj politici u EU, u sferi direktnih i indirektnih poreza. Oba priloga daju vrijedna saznanja korisna za kreiranje porezne politike u BiH. Prilog o implikacijama oporezivanja cigareta posljednji je iz serije priloga o politici oporezivanja cigareta u EU. Na prvi pogled tematika priloga odstupa od ekonomskih i fiskalnih tema kojima se Odjeljenje u svom radu bavi. Međutim, članak pokazuje da između fiskalne politike, čiji je jedan od segmenata i politika oporezivanja cigareta, i zdravstvene politike postoji interakcija – mjerama i instrumentima oporezivanja cigareta država može stimulirati ili destimulirati potrošnju cigareta, a time i direktno utjecati na troškove zdravstvenog sistema vezanih za saniranje negativnih eksternalija koje proizvodi pušenje na zdravlje ljudi. Povratno, rastući troškovi financiranja negativnih eksternalija dodatno opterećuju zdravstvene fondove, ionako nedostatne za financiranje rastućih troškova izazvanih procesom starenja populacije i boljim životnim standardom. U nedostatku zdravstvenih fondova država je primorana da nameće nove fiskalne obaveze na kompanije i građane, zasigurno mnogo veće nego što se ubere prihoda od oporezivanja cigareta. Članak pokazuje da je EU, važući koristi i troškove EU od oporezivanja cigareta, odstupila od fiskalnih ciljeva i u prvi plan stavila ciljeve zdravstvene politike.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

Zdravstveni aspekt oporezivanja cigareta u EU	2
Direktni porezi u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini	7
Konsolidovani izvještaji	12

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
prevod : Edin Smailhodžić

Zdravstveni aspekt oporezivanja cigareta u EU

(pripremio: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

EVROPSKO ZAKONODAVSTVO O OVOM PITANJU

U članu 4. Direktive 92/79/EEC stoji da su dva kriterija važna kada se ispituje postojeća akcizna obaveza na duhanske proizvode:

- ispravno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta
- širi ciljevi sadržani u Sporazumu

Glavno pitanje u smislu širih ciljeva sporazuma je zdravstvena zaštita. Član 129. Sporazuma iz Maastrichta kaže: `Zahtjevi zdravstvene zaštite trebaju biti dio svih ostalih politika Komisije`. Evropska Komisija takođe kaže da je oporezivanje duhanskih proizvoda očigledno sredstvo obeshrabrivanja potrošnje duhana. Politika cijena duhana ima za cilj da postigne porast realne cijene duhanskih proizvoda iznad efekta inflacije. Efekat koji će realan porast cijena imati mjeri se cjenovnim elasticitetom. Jasno je iz postojećih studija da cijena ima značajan uticaj na potrošnju duhanskih proizvoda. Zanimljivo je oporezivanje kao alata da se smanji potrošnja bilo bi nepoštivanje zdravstvene politike EU i širih ciljeva Sporazuma.

Evropska Komisija objavila je do sada nekoliko izvještaja kada govorimo o procesu harmonizacije akciznih obaveza. Četvrta, trenutno i posljednja, revizija ide korak dalje i u izvještaju se predlaže određen broj značajnih amandmana na postojeću legislativu kako bi modernizovali postojeća pravila i iznivelisali polje za utakmicu za sve učesnike. Dodatno, **zdravstvena zaštita** je ključno pitanje i određen broj zemalja članica zahtijeva povećanje minimalnih nameta na duhan.

Ovaj prijedlog je saglasan sa glavnim politikama i ciljevima Unije. Član 152 Sporazuma kaže da visok nivo ljudske zaštite treba da bude osiguran u definicijama i primjeni svih politika i aktivnostima Zajednice. Obzirom na karakteristike duhanskih proizvoda, posebna pažnja je poklonjena **vezi između zdravstvene zaštite i finalnih cijena ovih proizvoda**. Pušenje je još uvijek pojedinačno najveći uzrok smrtnosti u EU sa oko **650,000 preminulih** od posljedica pušenja godišnje.

Oporezivanje čini dio ukupne strategije prevencije i odvratanja od pušenja što takođe uključuje ostale mjere smanjenja tražnje kao što su necjenovne mjere, zaštita od izlaganja duhanskom dimu, regulacija sastojaka itd. Prema podacima **Svjetske banke** povećanje cijena duhanskih proizvoda je pojedinačno najefektivnija intervencija za prevenciju pušenja. **Povećanje cijena za 10% smanjuje potrošnju u prosjeku za 4% među odraslima u zemljama sa visokim dohotkom**. Ono što je takođe važno, uticaj viših cijena vjerovatno će biti veći na **mlade ljude** koji su osjetljiviji na promjenu cijena nego stariji.

Ovaj prijedlog nalaže određivanje **minimalne novčane obaveze** i uspostavljanje **poreskog praga za sve cigarete** prodane u EU kako bi se reflektovali zdravstveni uticaji na sve kategorije cigareta. To povećava minimalne zahtjeve kako bi doprinijeli smanjenju potrošnje duhana tokom narednih 5 godina. Dodatno ovaj prijedlog dozvoljava zemljama članicama veću fleksibilnost za primjenu specifičnih obaveza i da izjednače minimalnu akciznu obavezu na cigarete kako bi ostvarili zdravstvene ciljeve. Konačno to donosi minimalne stope i strukturu za fino rezani duhan koji se koristi za motanje cigareta u nivo sa stopama i strukturom cigareta kako bi se obeshrabrila zamjena cigareta za fino rezani duhan.

Posljednjih 5 godina potrošnja cigareta u EU smanjila se za više od 10%. U istom periodu akcizne obaveze su se povećale za više od 30%. Kako bi postigli slično smanjenje u potrošnji narednih 5 godina, buduća povećanja akciznih obaveza su poželjna. Uzimajući u obzir cjenovnu elasticitet od -0.43 što predlaže Svjetska banka, potrebno je povećanje cijene od 25% kako bi se smanjila potražnja za 10%. Smanjenje od 10% kroz narednih 5 godina bilo bi u skladu sa Evropskom strategijom za kontrolu duhana (ECTC), usvojenoj od strane Regionalnog komiteta

WHO, koji je postavio cilj smanjenje potrošnje duhana 2% godišnje. U pogledu ovoga, Komisija je razmtrala brojna moguća povećanja.

Povećanje na 90 eura na sve cigarete i 63% na WAP¹ uzrokovalo bi smanjenje potražnje za 10% prosječno u 22 zemlje Unije. Dodatno to bi popločalo put za buduća povećanja akciznih obaveza na cigarete, takođe za zemlje članice koje već imaju visok nivo oporezivanja. Sve u svemu, u polju cigareta, ovaj pristup se čini kao najadekvatniji koji bi osigurao ispravno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, i istovremeno visok nivo zdravstvene zaštite.

STAV DRUŠTVA ZA BORBU PROTIV RAKA NJEMAČKE O PRIJEDLOGU EK O STRUKTURI I STOPAMA AKCIZNIH OBAVEZA NA DUHANSKE PRERAĐEVINE

U nastavku predstavljamo aktuelne stavove Društva za borbu protiv raka Njemačke vezano za prijedlog Evropske Komisije o strukturi i stopama akciznih obaveza na cigarete i ostale duhanske prerađevine. Njihovo `uplitanje` u pitanja fiskalne politike je zapravo dio napora koje oni čine u prevenciji i oblik njihove borbe protiv raka. Mnoga dosadašnja medicinska istraživanja nedvosmisleno su pokazala da postoji direktna veza između pušenja i raka pluća. A onda dolazi pitanje, za nas najbitnije, koje su implikacije na ekonomski sistem. Konture odgovora na ovo pitanje predstavimo u nastavku teksta.

Pitanja koje službe Evropske Komisije postavljaju su da li je koncept MPPC² još uvijek u skladu sa ciljevima unutrašnjeg tržišta i opravdano postavljena kao referentna tačka za postavljanje minimalnih zahtjeva. Mišljenje mnogih koje dotiče ovo pitanje je za zamjenu MPPC koncepta ponderisanim prosjekom cijena, kao i primjenom minimalnih zahtjeva EU na sve cigarete. Taj stav dijeli i Društvo za borbu protiv raka Njemačke. Obrazloženje je da MPPC trenutno pokriva minoran dio ukupnog tržišta cigareta. Tržišni udio jeftinih cigareta, koji gotovo da nije ni postojao u 2000. godini, porastao je na 12% u 2006. Tržišni udio MPPC smanjio se sa 72.2% na 39.3% u toku samo 6 godina. Zbog toga, bar u Njemačkoj, MPPC koncept nije više reprezentativan.

Takođe, stav Društva je da fleksibilnost u primjeni minimalnih obaveza (PDV i akciza) u zemljama EU treba biti smanjena na minimum. Objašnjenje je da bi različiti poreski tretmani cigareta među zemljama članicama promovirali prekograničnu trgovinu i potkopali napore za uvođenjem viših poreskih obaveza. Ovo je od posebnog značaja za Njemačku koja se graniči sa dvije nove zemlje EU, Poljskom i Češkom. Cijene cigareta u ove dvije zemlje su znatno manje nego u Njemačkoj, npr. pakovanje od 20 cigareta marke `Marlboro` košta 1.79 EUR u Poljskoj, odnosno 2.07 EUR u Češkoj dok u Njemačkoj košta 4.71 EUR. S obzirom na cjenovne razlike nije iznenađujuća činjenica da postoji visok stepen prekogranične trgovine na istoku Njemačke.

Sljedeće pitanje koje postavljamo je da li treba postojeći monetarni minimum na cigarete (64 EUR na 1000 cigareta) biti povećan, obzirom da je stupio na snagu u julu 2006. godine i da je dat period za prilagođavanje novim zemljama članicama. S druge strane, da li bi povećanje minimalne ad valorem komponente od 57% bilo u skladu sa zahtjevima unutrašnjeg tržišta i zdravstvene politike. Društvo snažno preporučuje da minimalno oporezivanje tj. PDV i akcizne obaveze kombinovano trebaju biti povećane. Ukupna minimalna poreska obaveza ne bi trebala biti manja od 120 EUR na 1000 cigareta.

Slijedeće pitanje je kako mogu postojeće odredbe biti unaprijeđene kako bi bolje bili postignuti zdravstveni ciljevi. Stav Društva je da poreske razlike trebaju biti harmonizovane putem specifičnih stopa za razliku od ad valorem obaveza. Dalje, postojeći prag od minimum 55% za učešće specifične komponente ukupnog poreza treba biti ukinuta kao i da minimalna poreska obaveza (PDV i akciza) na maloprodajnu cijenu cigareta treba biti minimum 71%.

¹ engl. Weighed Average Price (prosječna ponderirana cijena)

² engl. Most Popular Price Category (cjenovno najpopularnije kategorije)

Direktive usvojene 1992. godine koje se odnose na visinu poreza širom Zajednice uzrokovale su značajan rast cijena u mnogim zemljama. Takođe, Direktive nisu uspjele da eliminišu ogromne razlike u cijenama i poreskom opterećenju širom tržišta EU. Ovo se desilo zbog niza faktora. Prvo, EU poreska pravila odnose se samo na MPPC koja nije reprezentativan u smislu ukupnog tržišta cigareta. Drugo, pravilo minimalnih poreza odnosi se na ukupne obaveze (PDV i akcize) i ne specifično na akcizne obaveze (pravilo 57%) ili na minimalnu specifičnu PDV stopu. Nema opravdanja za određivanje gornje granice za specifičnu akciznu obavezu. Trenutno, specifična obaveza ne može biti veća od 55% od ukupne obaveze uključujući PDV u EU. Specifična komponenta poreza pomažu da se smanje ogromne razlike u cijenama i, zbog toga, trebaju biti promovisane.

POGLED NA BALKAN

Poseban problem predstavlja nelegalna trgovina cigareta. Drugim riječima, ma koliko zakonodavac nastojao da putem brižljivo kreiranih politika obeshrabri pušenje i postigne određene ciljeve, njihov puni efekat izostaje upravo zbog razvijenih kanala trgovine izvan sistema. Veličina ovih odstupanja zavisi i od veličine ilegalne trgovine. Prema procjenama nekih evropskih i svjetskih agencija koje se bave istraživanjima te vrste, švercovane cigarete uzimaju 25% do 80% tržišta zemalja jugoistočne Evrope. Procjene govore da je 40% cigareta u Makedoniji ilegalno uvezeno. Albanija se nalazi na prvom mjestu po švercu cigareta sa učešćem od 80%, slijedi je Bosna i Hercegovina sa 47%, Makedonija sa 40%, Bugarska sa 38%, Srbija sa 37%, slijede ih Rumunija i Hrvatska sa 24%.

Najnoviji rezultati provedenih istraživanja govore da u Hrvatskoj skoro 13,000 ljudi, veličina manjeg grada, umire svake godine od posljedica pušenja. To je prva zemlja koja je preduzela konkretne mjere u pravcu suzbijanja pušenja usvajanjem zakona koji reguliše tu oblast.

Iako obeshrabruje pušenje, Hrvatska nastavlja sa proizvodnjom cigareta. Glavni razlog za to je da upravo ta djelatnost doprinosi budžetu sa 3 milijarde kuna (40,000,000 eura) godišnje. Takođe, zaustavljanje proizvodnje uzrokovalo bi velikim brojem ljudi koji bi ostali bez posla. Vjeruje se da zabrana proizvodnje nije odgovor zato što će jednostavno biti zamijenjena uvozom.

GRČKI PARLAMENT USVOJIO ZABRANU PUŠENJA NA JAVNIM MJESTIMA

Parlament Grčke usvojio je zabranu pušenja na javnim mjestima, uključujući sve restorane, barove i javni prevoz od 01.01.2010. godine. Grčka je među prvih pet država najstrastvenijih pušača u EU i ima jednu od najviših stopa pušenja na svijetu. Predviđena je kazna od 300 eura za pušenje tamo gdje je to zabranjeno. Grčka legislativa takođe zabranjuje prodaju duhanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina. Oni koji budu prodali duhanski proizvod ili alkohol licima ispod 18 godina suočiće se sa mogućom kaznom do 20,000 eura.

Pušenje će biti zabranjeno na radnim mjestima ali će biti određena područja za tu namjenu. Prethodno, Grčka je zabranila pušenje u bolnicama, uredima i taksi vozilima dok je legislativa propisala podjelu prostora u barovima i restoranima na pušačke i nepušačke zone. Uprkos tome, mediji su izvještavali o veoma čestom ignosrisanju ovih zakona.

OZNAKA `LIGHT`

Na nizu tržišta EU jačaju ograničenja u potrošnji, promoviranju i označavanju duhanskih proizvoda. Nije dozvoljeno cigarete označavati prefiksom light ili super light jer se smatra da potrošač time može biti zaveden kako je light cigareta manje štetna od neke druge. To nije intencija duhanske industrije jer light cigareta samo ima manji postotak katrana i nikotina, ali ne znači da je manje štetna. Američki Vrhovni sud presudio je da proizvođači cigareta koji su proizvode etiketirali oznakom "light" mogu biti tuženi zbog prevare potrošača, što je odluka koja je izazvala paniku među čelnicima duhanske industrije zbog straha od mogućeg niza zahtjeva za odštetama koje bi se mogle brojati u milijardama dolara. U presudi koja je mnoge iznenadila i koja je donesena tijesnim ishodom navedeno je kako pušači sada mogu koristiti odredbe zakona koji reguliraju zaštitu potrošača na razini saveznih država i na temelju njih

tužiti proizvođače cigareta zbog načina na koji reklamiraju svoje "light" cigarete s manjim postotkom nikotina. Kako pišu američki mediji, ovo je pobjeda za sve pušače koji tvrde da ih je duhanska industrija prevarila navodeći ih na pomisao da su "light" cigarete manje štetne od onih običnih. Međutim, cigarete su samo dio brzorastućeg i šarolikog asortimana proizvoda koji imaju oznaku "light". Razna istraživanja u svijetu su pokazala da su ljudi dosta sumnjičavi i prema prehrambenim light proizvodima. Najnovije istraživanje Agronomskog fakulteta iz Zagreba pokazalo je da čak trećina građana (28 posto) Hrvatske smatra da su light oznake obmana potrošača. Najveći postotak, 39,2 posto nema mišljenje jesu li light proizvodi stvarno takvi kakvima se predstavljaju, dok ostatak ispitanika vjeruje oznakama light.

ZAKLJUČAK

Vidjeli smo da zdravstveni aspekt potrošnje i oporezivanja duhana i duhanskih prerađevina zauzima važno mjesto u evropskom zakonodavstvu i svakodnevno dobija na značaju. Svi su saglasni da mjere koje se preduzimaju treba da vode smanjenju potrošnje duhana i duhanskih prerađevina što je i razumljivo ako se uzme u obzir sve što je prethodno rečeno. Činjenica je da Evropska Unija, uključujući i našu zemlju kao i zemlje u okruženju, imaju već duže vrijeme izražen problem suviše blagog porasta broja stanovnika. Najnovije procjene govore da oko 50% stanovništva u BiH puši. Toj crnoj slici svakako doprinosi i činjenica da postoji direktna veza između pušenja i brojnih oboljenja kao što je rak pluća. Procjenjuje se da oko 5 miliona ljudi na svjetu umre od posljedica pušenja. Takođe, neki trendovi ukazuju da bi se taj broj mogao udvostručiti kroz 15 godina. To povlači povećano izdvajanje sredstava za pokrivanje troškova zdravstvenog osiguranja. Onda imamo povećanu stopu neplaniranog izostajanja sa posla, kontinuiran gubitak kritičnog faktora proizvodnje u vidu rijetkih, a neophodnih znanja i vještina u poslovnom procesu itd. Ovo sve dovodi do povećanih rashoda i diskontinuiteta jedne nacionalne privrede što ugrožava njenu konkurentsku poziciju na izuzetno agresivnom međunarodnom tržištu. Svakako da ova tema, iako kod nas potpuno neopravdano zanemarena, zahtijeva dosta pažnje domaće stručne i šire javnosti kako bi se odredili i definisali jasni stavovi prema ovom problemu. I još jednom podsjećamo da rezultate svih istraživanja ovog tipa treba uzeti u obzir prilikom kreiranja politike oporezivanja duhana i duhanskih prerađevina, kao što to upravo predviđa legislativa Evropske Unije.

CIGARETE KOJE SE SAME GASE IDU U PRODAJU U EVROPI DO 2011. GODINE

Sve cigarete koje budu prodane širom Evropske Unije biće one koje se same gase do 2011 navodi se u saopštenju Evropske komisije.

Prošle godine 27 zemalja članica odobrilo je prijedlog komisije koji bi zahtijevao od industrije duhana da koristi sporogoreći papir za sve cigarete kako bi smanjili broj ponekad fatalnih požara prouzrokovanih bačenom neugašenom cigaretom svake godine.

Nezavisni Evropski komitet za standardizaciju radi na razvoju EU normi za koje Komisija vjeruje da će stići na tržište EU i biti obavezujuće za industriju najkasnije do 2011.

Ovakve cigarete, koje se veoma brzo ugase ako se ne puše, su već u prodaji u Kanadi, Australiji i dijelovima Sjedinjenih Američkih Država. Prema riječima službe za odnose sa javnošću Evropske komisije da ove sigurnije cigarete ne bi uopšte trebale biti skuplje.

Podaci iz 14 zemalja članica EU (zajedno sa Islandom i Norveškom) poizjavuju da se godišnje dogodi oko 11,000 požara prouzrokovanih cigaretom, sa 520 mrtvih i 1,600 povrijeđenih. Stariji su iznadproporcionalno pogođeni.

Istraživanja pokazuju da su cigarete vodeći uzrok požara u kući koji uzrokuju fatalne posljedice po ljude, kao i da bačene neugašene cigarete predstavljaju glavni uzrok šumskih požara.

*** Nova knjiga ***

“Makroekonomska stabilnost i fiskalni federalizam u Bosni i Hercegovini”

autor:

dr.sc. Dinka Antić

šef Odjeljenja za makroekonomsku analizu
UO UIO

recenzenti:

prof. dr. Rajko Tomaš
redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Banjaluci

prof. dr. Boško Živković
redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu

izdavač:

FIRCON d.o.o., Mostar

350 stranica

250x210 mm, tvrdi uvez

Narudžbe:

FIRCON d.o.o.
Kneza Višeslava 77a
88000 Mostar
tel/fax: 036/333-065
e-mail: rif-hb@tel.net.ba
www.fircon.biz

Informacije o knjizi:

tel/fax: 051/335-350
e-mail: dinka.antic@uino.gov.ba

Direktni porezi u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini

(Pripremila: Aleksandra Regoje, makroekonomista)

Harmonizacija direktnih poreza u EU

Razlike u sistemima oporezivanja pojedinih zemalja predstavljaju barijere slobodnom kretanju roba, usluga i kapitala. Porezni propisi su u nadležnosti zemalja članica Evropske unije, ali je porezni suverenitet donekle ograničen, obzirom da je članstvo u EU utemeljeno na ugovoru koji potpisnicima nameće brojne obaveze. U cilju jačanja unutrašnjeg tržišta Evropska unija brojnim smjernicama i drugim pravnim propisima utiče na formiranje poreznih sistema članica i njihovu harmonizaciju.

Harmonizacija poreznih politika zemalja članica Evropske unije odnosi se na mjere koordinacije njihovih poreznih sistema. Harmonizacija ne znači ujednačavanje poreznih politika, već njihovo približavanje u onoj mjeri u kojoj se obezbjeđuje slobodno kretanje roba, usluga i kapitala, sprječavanje nelojalne konkurencije, sive ekonomije ili dvostrukog oporezivanja. Pored navedenog, harmonizacija vodi i postepenom približavanju ekonomskih politika zemalja članica.

Porezna politika Evropske Unije ima dvije komponente:

- o indirektno oporezivanje, i
- o direktno oporezivanje.

Proces harmonizacije daleko je više izražen kod indirektnih nego kod direktnih poreza. Osnovni razlog toga leži u nekadašnjem shvatanju da je od većeg značaja najprije harmonizovati indirektno oporezivanje, zbog eliminacije poreznih barijera za stvaranje zajedničkog tržišta. Ugovor o EU zabranjuje bilo kakve politike u oblasti indirektnog oporezivanja koje bi direktno ili indirektno išle u korist nacionalnim proizvodima na štetu proizvoda drugih članica. Sa druge strane, pravna podloga za harmonizaciju direktnih poreza nije jasno određena, a njihova je harmonizacija započela tek nakon uspostave visokog stepena harmonizacije indirektnih poreza.

Sistem harmonizacije direktnih poreza bio je veoma skroman sve do 1990. godine, kada je osnovana tzv. Rudingova komisija. Komisija nezavisnih eksperata je dobila naziv po tadašnjem holandskom ministru finansija Onno Rudingu, koji joj je bio na čelu. Godine 1992, Komisija je izradila izvještaj koji je imao za cilj da utvrdi u kom stepenu razlike u sistemima oporezivanja dobiti uzrokuju nelojalnu konkurenciju, kao i da predloži način rješavanja navedenog problema.³ I pored brojnih preporuka navedenih i u izvještaju Komisije, nije došlo do snažnijih pomaka u harmonizaciji direktnih poreza. Ipak je u narednom periodu doneseno nekoliko porezno-pravnih dokumenata vezano za oporezivanje dobiti, koji su bili više usmjereni na rješavanje dvostrukog oporezivanja nego na usklađivanje oporezivanja.⁴

Godine 1997. godine, Evropska komisija je izdala dokument (COM (97) 564) kojim je predložila niz mjera u cilju uklanjanja teškoća u funkcionisanju zajedničkog tržišta. Cilj navedenog poreznog paketa mjera bila je harmonizacija oporezivanja dobiti i dohotka među zemljama članicama, radi uklanjanja barijera za slobodno kretanje roba i usluga.⁵

Struktura direktnih poreza u EU

Za razliku od indirektnih poreza čiji krajnji teret snose potrošači (kroz povećanje cijene), teret direktnih poreza snosi neposredno porezni obveznik. Najveći udio u strukturi direktnih poreza

³ Report of the Committee of Independent Experts on Company Taxation, Commission of the European Communities, Official Publications of the EC, ISBN 92-826-4277-1, Mart 1992

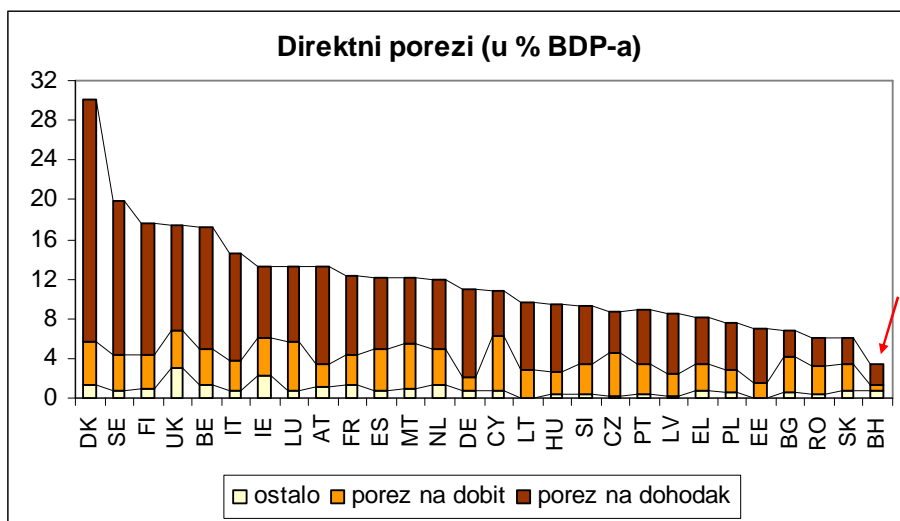
⁴ Smjernica o fuzijama, Smjernica o trgovačkim društvima majka-kćer, međunarodni dogovor o primjeni arbitražnog postupka u slučajevima dvostrukog oporezivanja, Smjernica o zajedničkom oporezivanju kamata i autorskih naknada među povezanim kompanijama, Kodeks ponašanja pri oporezivanju preduzeća

⁵ Porezni paket je sadržavao tri inicijative: Kodeks ponašanja pri oporezivanju preduzeća, Smjernica o zajedničkom oporezivanju kamata i autorskih naknada među povezanim kompanijama, Smjernica o oporezivanju kamata na štednju

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Evropske unije pripada porezu na dohodak i dobit. Pored navedenih kategorija, prikupljaju se i drugi direktni porezi čija visina kod većine EU članica ne prelazi 1% bruto društvenog proizvoda.⁶ Prosječno učešće prihoda od svih direktnih poreza u bruto društvenom proizvodu Evropske unije iznosi 13,5%⁷. Samo šest zemalja ima veći udio direktnih poreza u BDP-u od ponderiranog prosjeka i to Danska, Švedska, Finska, Velika Britanija, Belgija i Italija. Radi se o starim EU članicama, za koje je karakterističan značajniji udio direktnih poreza u BDP-u od novih članica. Osnovni razlozi ovakvih razlika u strukturi poreza među članicama su između ostalog više porezne stope na dohodak i dobit kod starih članica, kao i činjenica da se radi o relativno razvijenijim ekonomijama sposobnim da generišu značajniji dio ovih prihoda.

Grafikon 1.⁸

Porez na dohodak

Reforme poreza na dohodak išle su u pravcu smanjenja poreznih stopa (najčešće za niže dohodovne razrede, u cilju rasta zaposlenosti) i broja poreznih razreda, kao i u pravcu povećanja nivoa neoporezivog dohotka. Prosječna stopa poreza na dohodak za najviše dohodovne razrede u svijetu je opala za 2,5 procentna poena u posljednjih šest godina, sa 31,3% u 2003. na 28,8% u 2008. godini. Prosječna stopa u Evropskoj uniji je nešto viša, a iznosila je 36,4% u 2008. godini. Porezni obveznici azijsko-pacifičkih zemalja u prosjeku plaćaju stopu u iznosu od 34,6%, dok se u Latinskoj Americi u prosjeku plaća 26,9%.⁹

Stope poreza na dohodak značajno variraju među zemljama članicama EU, krećući se od 10% u Bugarskoj¹⁰ do 59% u Danskoj.¹¹ Stoga nije iznenađujuće što i prihodi po tom osnovu značajno variraju, od najmanjih 2,7% u Bugarskoj do 24,% BDP-a u Danskoj.¹² Kao što je već napomenuto, niže stope poreza na dohodak karakteristične su za nove članice. Najviše stope karakteristične su za nordijske zemlje, gdje su zabilježena i najveća ostvarenja direktnih poreza izražena u % BDP-a. Izuzetak je Holandija, koja je četrnaesta po redu po udjelu direktnih poreza u BDP-u, dok je treća po redu u EU po visini stope poreza na dohodak. Najniže stope poreza na dohodak su u Bugarskoj, Slovačkoj i Rumuniji, gdje su i najniži udjeli direktnih poreza u BDP-u.

⁶ Detaljna klasifikacija direktnih poreza prema EU standardima dostupna je u biltenu br. 30

⁷ Ponderirani prosjek, podaci za 2006. godinu, Eurostat

⁸ Legenda: BE-Belgija, BG-Bugarska, CZ-Češka Republika, DK-Danska, DE-Njemačka, EE-Estonija, IE-Irska, EL-Grčka, ES-Španija, FR-Francuska, IT-Italija, CY-Kipar, LV-Letonija, LT-Litvanija, LU-Luksemburg, HU-Mađarska, MT-Malta, NL-Holandija, AT-Austrija, PL-Poljska, PT-Portugal, RO-Rumunija, SI-Slovenija, SK-Slovačka, FI-Finska, SE-Švedska, UK-Velika Britanija

⁹ KPMG International, preuzeto iz „Personal Income Tax Fall As Government Compete For Talent“, Mike Godfrey, Tax-News.com, Washington

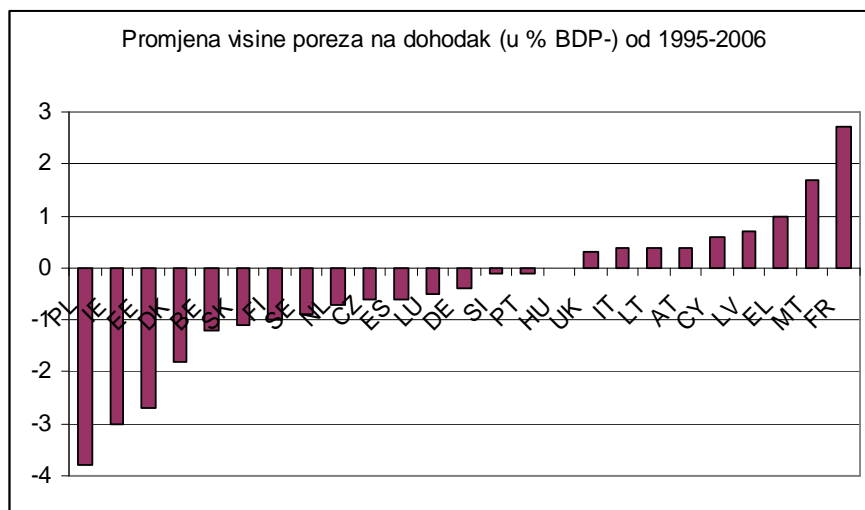
¹⁰ U 2008. godini stopa poreza na dohodak u Bugarskoj je snižena sa 24% na 10%

¹¹ Riječ je o najvišim stopama po dohodovnim razredima

¹² Ponderirani prosjek EU za 2009. godinu iznosi 9,2%

Brojne članice su u posljednje vrijeme uvele jedinstvene stope poreza na dohodak. Bugarska je uvela jedinstvenu stopu od 10%, Rumunija 16%, Slovačka 19%, a Estonija 21%. Litvanija je smanjila stopu za 6 procentnih poena u 2007. godini, a nakon toga za još 3 procentna poena i u 2008. godini uvela jedinstvenu stopu od 21%.

Postepeno smanjivanje stopa poreza na dohodak uglavnom je dovelo do pada ovih prihoda izraženih u % BDP-a. Do 2006. godine, svega 9 zemalja ostvarilo je rast ovih prihoda (u poređenju sa 1995. godinom), od kojih samo Francuska i Malta bilježe rast veći od 1 procentnog poena BDP-a (grafikon br.2).

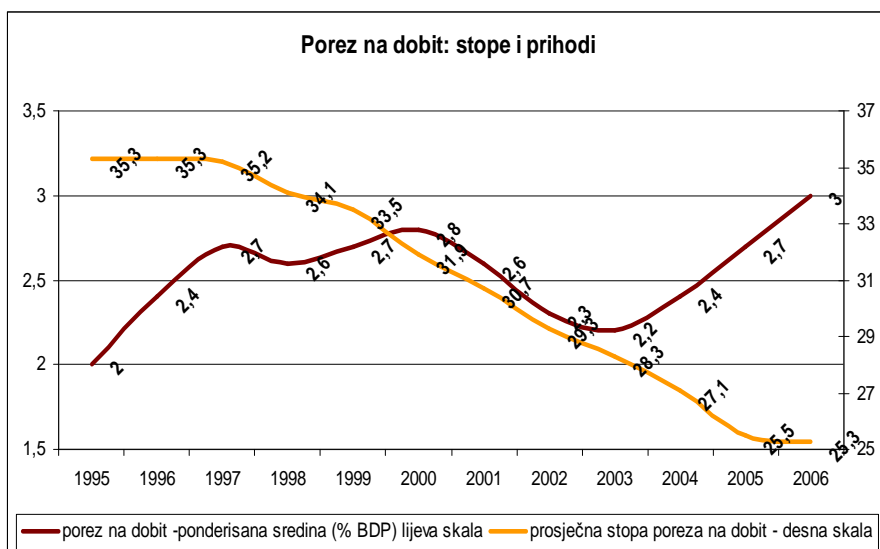

Grafikon 2.

Porez na dobit

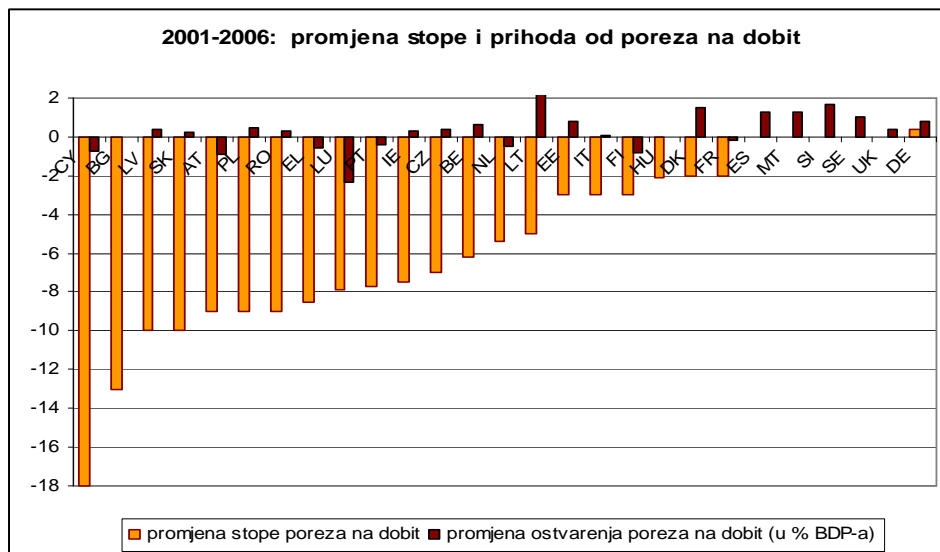
Kao i kod poreza na dohodak, stope poreza na dobit značajno variraju među članicama, krećući se od 10% u Bugarskoj i Kipru do 35% u Malti (podaci za 2008. godinu). Prosječna stopa poreza na dobit u Evropskoj uniji iznosila je 23,6% u 2008. godini. Stope poreza na dobit pokazuju trend pada počev od 1990. godine. Ovaj trend je nastavljen i u 2008. godini, što pokazuje i godišnji pad prosječne stope poreza na dobit za 0,9 procentnih poena u Evropskoj uniji. Pad stopa je nešto značajniji u euro zoni (1,2 procentna poena), za koju su inače karakteristične više stope poreza na dobit nego u ostalim EU članicama (prosječna stopa u euro zoni bila je viša za oko 3 procentna poena u 2008. godini). U poređenju sa 1995. godinom, stope poreza na dobit smanjene su u svim članicama izuzev Malte i Švedske.

I pored snažnog pada stopa poreza na dobit u proteklom periodu, došlo je do rasta ovih prihoda (u % BDP-a) od 1995.godine, kao rezultat navedenih i drugih mjera koje su doprinijele širenju porezne osnovice (grafikon 3).

Grafikon 3.

U periodu od 2001. do 2006. godine, najznačajnije smanjenje stope poreza na dobit od 18 procentnih poena zabilježeno je u Kipru. U isto vrijeme udio ovih prihoda u bruto društvenom proizvodu smanjio se za svega 0,7 procentna poena. Nakon Kipra, najznačajnije smanjenje stopa datom periodu zabilježeno je kod Bugarske, Letonije i Slovačke, dok su prihodi od ovog poreza (u %BDP-a) ostali nepromijenjeni (Bugarska) ili su čak blago porasli (Letonija i Slovačka). Najviši rast prihoda od poreza na dobit u periodu od 2001-2006. godine zabilježen je kod Litvanije (2,3 procentna poena), dok je u istom periodu stopa ovog poreza smanjena za 5 procentnih poena. Ovaj rast se može dovesti u vezu i sa snažnim rastom ekonomije nakon recesije u 1999. godini, kao i mjerama širenja porezne osnovice (grafikon 4).

Grafikon 4.

Direktni porezi u BiH

Reforme poreza a dohodak i dobit

Bosna i Hercegovina je nedavno prošla kroz intenzivnu reformu direktnog oporezivanja. Reforme su išle u pravcu harmonizacije propisa sa evropskim standardima kao i unutar samih

granica BiH. Ciljevi reformi su stvaranje boljeg poslovnog ambijenta, smanjenje sive ekonomije, te rast zaposlenosti, investicija i konkurentnosti preduzeća.

Proces reformi direktnog oporezivanja započeo je donošenjem novih zakona o porezu na dohodak i dobit u Republici Srpskoj (RS) čija je primjena počela od 1.1.2007.godine.¹³ Od 1. januara ove godine stupile su na snagu izmjene Zakona o porezu na dohodak u RS, koje su donijele prelazak na model „bruto plaće“ i jedinstvenu stopu od 8% za oporezivanje ličnih primanja. Statutarna stopa poreza na dobit od 10%, koja je u RS na snazi od 2001. godine¹⁴, ocjenjuje se konkurentnom u poređenju sa zemljama regiona¹⁵ i EU članicama¹⁶. Zakon koji je u primjeni od 2007. godine¹⁷ je zadržao istu statutarnu stopu, a donosi niz pogodnosti za rast domaćih i stranih investicija (pojednostavljen režim za mala preduzeća; umanjene osnovice za obračun poreza ukoliko proizvodno preduzeće ulaže u nabavku opreme i mašina, i sl).

U Federaciji BiH (FBiH) je primjena novog Zakona o porezu na dobit započela 1.1.2008.godine, dok su izmjene Zakona o porezu na dohodak stupile na snagu 1.1.2009.godine. Novi Zakon o porezu na dobit¹⁸ donio je smanjenje statutarne stope sa 30% na 10%, a predviđa podsticaje za izvoznike i određene kategorije investitora.¹⁹ Neki od ciljeva ovog zakona su otklanjanje dvostrukog oporezivanja dobiti, te harmonizacija uslova oporezivanja na teritoriji BiH. Usvajanje novog Zakona o porezu na dohodak je omogućilo jedinstveni način oporezivanja dohotka u FBiH, obzirom da je ranije bilo tretirano različitim kantonalnim propisima. Porez na dohodak je zamijenio porez na plaću i niz poreza koji se odnose na oporezivanje građana.²⁰

Prihodi od direktnih poreza u BiH

Osnovni izvor prihoda Bosne i Hercegovine su indirektni porezi, obzirom da isti čine 70% ukupnih prihoda. Sa druge strane, učešće direktnih poreza u ukupnim prihodima je veoma nisko i iznosi svega oko 11% ukupnih prihoda.²¹ Stoga i pored snažnog rasta u posljednjih nekoliko godina, nije zabilježen značajan rast opterećenja BDP-a ovim prihodima.

Fiskalno opterećenje BDP-a direktnim porezima u Bosni i Hercegovini je dosta nisko u odnosu na zemlje EU. Prema podacima Odjeljenja, u 2007. godini učešće direktnih poreza Bosne i Hercegovine u njenom BDP-u iznosilo je 3,4%, što je skoro 4 puta niže od EU prosjeka, te skoro duplo niže od najnižeg odgovarajućeg pokazatelja zabilježenog među članicama EU.

Reforme poreza na dohodak i dobit, koje su izvršene u posljednjih nekoliko godina, stimulativne su za rast investicija i konkurentnosti privrede BiH. To bi u narednom periodu, kroz rast zaposlenosti, proširenje porezne osnove, smanjenje izuzeća i distorzija, trebalo dovesti do rasta ovih prihoda.

Osnovna literatura:

- „Taxation trends in European Union“, Eurostat, 2008 Edition.
- www.europa.eu; Summaries of legislation,

¹³ Više o Zakonu u biltenu br.16

¹⁴ Službeni glasnik RS, 51/01

¹⁵ Hrvatska ima stopu poreza na dobit 20%, a Srbija i Makedonija 10%

¹⁶ Najnižu stopu od 10% u EU ima Bugarska

¹⁷ Više o Zakonu u biltenu br. 17

¹⁸ Više o Zakonu u biltenu br.30

¹⁹ Obveznici koji u periodu od pet uzastopnih godina investiraju u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 mil KM, na teritoriji FBiH, oslobođeni su plaćanja poreza na dobit za period od pet godina počevši od prve godine investiranja u kojoj mora biti investirano najmanje 4 mil KM. Takođe su obaveze plaćanja poreza na dobit oslobođeni obveznici koji zapošljavaju više od 50% invalidnih lica duže od godinu dana.

²⁰ Više o Zakonu u biltenu br. 31

²¹ OMA, Konsolidovani izvještaj koji ne uključuje vanbudžetske fondove: „BIH: Država, entiteti, BD, kantoni, općine“, izvještaj za 2007 godinu

- „Personal Income Tax Fall As Government Compete For Talent“, Mike Godfrey, Tax-News.com, Washington,
- „Fiskalni sustav i fiskalna politika EU“, Jure Šimović i Hrvoje Šimović, Zagreb 2005,
- „Hrvatska i EU, izazovi integracije“, Vesna Barić Punda, Branko Grčić, Mario Pečarić, Split 2006,
- „Porezna harmonizacija“, Marina Kesner-Škreb, Institut za Javne financije, Zagreb.

Konsolidovani izvještaji

(pripremila: Mirela Kadić, pomoćnik za istraživački rad)

Tabela 1. (Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti, JR - preliminarni)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinostveni račun,
- transfere sa Jedinostvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinostvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinostvenog računa UIO,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
- prihode i rashode budžeta Republike Srpske.

Tabela 2. (Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni - preliminarni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta BiH
- prihode i rashode budžeta Brčko Distrikta
- prihode i rashode budžeta RS
- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona

Tabela 3. (Konsolidovani izvještaji: FBiH: Budžet FBiH, kantoni, općine - preliminarni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona
- prihode i rashode općina FBiH

2. Na osnovu godišnjih izvještaja za 2008.godinu procijenjeni su mjesečni prihodi sljedećih općina: Ravno, Bosansko Grahovo, Drvar, Glamoč i Kupres. Podaci općina Prozor, Gornji Vakuf, Tomislavgrad (X, XI, XII); Široki Brijeg (XI, XII) i Tešanj (XII) procijenjeni su na osnovu raspoloživih mjesečnih podataka za 2008.godinu.

Tabele 4.1. – 4.4. (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

BiH: entiteti i JR, 2008. g., preliminarni

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Tekući Prihodi	412,9	383,2	483,7	491,9	458,8	477,7	561,3	492,1	521,7	507,8	435,5	475,4	5.702,0
11 Porezni prihodi	387,5	356,0	446,4	466,7	438,8	434,5	504,1	442,8	491,0	466,5	410,9	428,0	5.273,2
111 Indirektni porezi (i sredstva sa JR)	370,2	325,0	405,8	424,6	415,1	409,4	479,2	419,2	468,0	442,6	390,4	374,8	4.924,3
PDV	247,3	183,8	257,3	260,5	256,9	253,7	311,8	266,2	313,2	284,6	252,7	231,3	3.119,5
PDV na uvoze	149,5	200,9	217,0	234,0	222,7	228,6	246,4	228,2	249,5	250,6	201,8	221,6	2.650,7
PDV obaveza prema PDV prijavama	128,9	100,4	94,8	100,0	102,4	109,4	124,0	125,1	128,2	127,2	123,0	118,5	1.381,7
PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,7
PDV jednokratne uplate	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	0,1	0,1	0,0	1,6
Ostalo	1,2	1,1	1,0	1,1	1,9	0,9	1,2	1,1	0,8	1,3	1,2	2,1	14,8
Povrat PDV	-32,6	-118,6	-55,7	-74,6	-70,2	-85,3	-60,1	-88,1	-65,7	-94,6	-73,5	-111,1	-930,1
Carine	40,8	58,2	62,3	66,8	61,6	60,9	52,1	46,0	53,0	56,9	45,8	47,3	651,7
Porez na promet	0,5	1,5	0,9	0,7	1,7	0,9	0,9	1,1	0,6	0,7	0,8	0,8	11,2
Akciza	67,8	66,6	70,0	79,0	77,8	77,7	95,0	87,4	82,3	82,2	74,9	79,0	939,6
uvozni pr.	53,9	55,0	57,9	65,9	64,2	64,0	76,9	71,4	68,0	68,7	61,3	64,2	771,5
u zemlji	13,9	11,6	12,1	13,1	13,5	13,6	18,1	16,0	14,3	13,5	13,6	14,8	168,0
Putarina	12,7	14,4	14,0	16,6	16,2	15,0	18,1	17,4	17,7	16,9	14,7	15,8	189,6
Ostalo	1,4	1,4	1,8	1,5	1,6	1,7	1,6	1,4	1,6	1,8	1,7	1,5	19,0
Ostali povrati	-0,4	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-0,4	-0,5	-0,2	-0,9	-6,3
112 Direktni porezi	17,3	30,9	40,6	42,1	23,7	25,0	25,0	23,7	23,0	23,9	20,4	53,2	348,9
Porezi na dohodak i dobit	8,0	18,8	26,6	27,4	11,0	10,1	10,1	8,0	8,7	8,9	6,7	14,5	158,8
Ostali poreski prihodi	9,3	12,2	14,0	14,7	12,7	15,0	14,9	15,6	14,3	15,0	13,7	38,7	190,1
12 Neporezni prihodi	24,3	27,1	37,1	24,5	19,8	41,9	56,6	49,9	29,9	39,9	24,4	47,3	422,8
13 Ostali prihodi	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,4	1,0
14 Donacije/grantovi	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,9
15 Transferi viših nivoa	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9	0,6	-0,7	0,6	1,3	0,2	-0,2	4,1

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
2 Tekući Rashodi	305,0	400,2	427,7	490,2	447,9	513,9	506,4	461,8	527,5	499,3	453,7	655,6	5.689,2
21 Tekući izdaci	48,5	68,7	85,7	80,4	77,2	98,8	61,6	88,3	91,2	87,7	85,9	138,4	1.012,4
211 Plaće i naknade	45,2	61,0	68,5	67,1	65,9	86,4	48,0	71,8	72,6	70,9	68,4	100,8	826,5
212 Izdaci za materijal i usluge	3,3	7,7	17,2	13,2	11,3	12,4	13,5	16,5	18,6	16,8	17,5	37,6	185,8
22 Grantovi, transferi i ostali izdaci	15,6	98,0	90,1	111,6	105,3	133,2	137,8	117,4	141,0	125,7	117,4	199,2	1.392,2
23 Plaćanje kamate	0,6	10,1	13,6	5,4	16,2	19,8	0,6	13,5	6,2	6,3	18,0	19,9	130,3
24 Transferi sa JR	224,3	205,4	219,8	248,2	226,9	239,7	287,6	220,8	266,3	252,7	209,0	218,2	2.819,0
od čega: Budžet BiH	51,6	51,6	61,5	57,6	52,3	54,9	60,2	54,9	57,6	60,2	52,3	60,2	675,0
od čega: FBiH / kantoni, opštine, Direkcija za ceste	130,8	121,1	117,7	144,6	135,4	141,6	153,5	135,7	158,8	148,2	118,2	123,4	1.629,0
od čega: RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	30,7	22,7	28,4	33,1	26,5	30,4	57,1	17,0	35,3	30,7	26,5	23,3	361,7
od čega: Brčko	11,2	10,0	12,1	13,1	12,7	12,8	16,8	13,1	14,7	13,7	11,9	11,3	153,3
25 Transferi kantonima, opstinama i gradovima	17,2	18,1	18,7	40,2	23,0	25,4	17,6	21,7	22,8	22,8	23,1	77,5	328,2
26 Neto pozajmljivanje*	-1,3	0,0	-0,1	4,4	-0,7	-3,0	1,2	0,0	-0,1	4,0	0,3	2,3	7,0
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	4,7	4,7	8,4	13,3	6,5	19,3	16,7	11,3	5,7	19,2	5,8	26,5	142,0
4 Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	103,2	-21,7	47,6	-11,7	4,4	-55,5	38,3	19,0	-11,5	-10,7	-24,0	-206,7	-129,2
5 Neto finansiranje**	-0,6	-1,4	-35,2	-9,0	-5,6	-8,2	-2,0	-34,9	-8,3	-9,7	-6,9	-45,2	-167,2

Tabela 1.

BiH: Država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni, 2008. godina, preliminarni

	2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13+14)	424.937.359	421.161.606	484.615.563	557.740.240	469.929.209	498.746.620	534.538.334	515.576.334	522.578.975	527.092.740	439.526.708	539.443.083	5.935.886.770
11	Prihodi od poreza	366.910.974	362.566.157	421.267.883	441.834.492	418.424.853	419.737.730	445.997.592	434.823.091	462.335.536	451.171.769	389.210.447	444.945.237	5.059.225.761
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	18.111.809	24.534.333	35.964.793	33.784.658	17.149.409	15.838.074	17.308.939	12.559.922	15.234.533	16.222.075	12.981.571	24.953.529	244.643.646
	Porezi na plaće i radnu snagu	21.100.686	30.147.948	27.231.769	33.680.980	28.744.005	31.086.823	32.509.152	29.497.692	31.623.313	31.547.956	28.470.492	74.765.652	400.406.467
	Porez na imovinu	2.214.127	2.371.659	1.696.239	1.745.895	1.540.358	1.592.552	1.873.806	1.505.809	1.649.514	1.550.199	1.297.008	1.820.426	20.857.591
	Prihodi od indirektnih poreza*	324.480.548	303.963.832	351.223.953	371.079.375	367.318.003	367.878.131	392.401.084	387.890.170	409.485.394	399.205.406	344.838.111	341.594.481	4.361.358.488
	Ostali porezi	1.003.805	1.548.385	5.151.130	1.543.583	3.673.078	3.342.150	1.904.611	3.369.498	4.342.783	2.646.134	1.623.265	1.811.149	31.959.570
12	Neporezni prihodi	56.389.323	56.149.652	61.221.440	54.404.152	41.940.535	76.245.187	85.036.010	74.387.342	54.813.669	70.305.803	47.656.110	78.009.432	756.558.654
13	Tekuće potpore (Grantovi)	1.517.035	2.389.365	2.060.368	61.499.768	9.504.312	2.549.536	3.487.865	6.364.484	5.275.830	5.572.938	2.658.057	16.058.541	118.938.100
14	Ostali prihodi	120.027	56.432	65.872	1.828	59.509	214.167	16.868	1.417	153.940	42.230	2.093	429.872	1.164.255
2	Rashodi (21+22+23)	316.096.481	365.815.538	372.827.190	464.222.795	436.899.102	518.012.389	499.917.315	458.613.944	499.411.132	492.950.575	493.204.705	813.073.501	5.731.044.668
21	Tekući izdaci	315.690.471	363.316.125	369.707.279	455.409.514	433.602.826	515.598.055	494.589.247	455.799.005	499.898.186	484.278.271	488.840.710	803.812.758	5.680.542.447
	Plaće i naknade	173.384.264	176.831.289	177.108.249	192.306.714	189.580.814	218.543.175	195.872.357	192.200.284	205.231.912	206.199.680	202.458.414	244.321.005	2.374.038.157
	od čega: Bruto plaće	148.024.166	150.109.364	150.336.024	160.421.313	158.839.536	175.268.979	151.059.750	165.028.546	171.341.400	172.553.983	175.183.010	202.372.378	1.980.538.448
	od čega: Naknade	25.360.098	26.721.925	26.772.225	31.885.401	30.741.278	43.274.197	44.812.607	27.171.739	33.890.512	33.645.697	27.275.404	41.948.627	393.499.709
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	8.231.021	8.469.281	8.339.164	9.448.301	9.398.233	11.378.703	7.655.969	9.398.726	9.836.974	9.896.750	9.653.310	12.736.571	114.443.002
	Izdaci za materijal i usluge	26.338.282	35.359.857	44.678.159	43.162.702	39.583.509	43.861.720	43.018.194	42.182.123	54.668.382	52.633.882	55.741.000	135.110.463	616.338.274
	Grantovi	103.207.718	128.768.879	133.214.477	204.691.714	178.716.621	221.873.243	247.124.230	198.458.139	223.755.967	208.383.159	202.860.660	391.440.513	2.442.495.320
	Izdaci za kamate i ostale naknade	4.529.186	13.886.820	6.367.230	5.800.083	16.323.649	19.941.213	918.497	13.559.732	6.404.952	7.164.799	18.127.326	20.204.206	133.227.694
22	Ostali rashodi	2.064.457	2.196.423	2.900.735	4.780.059	4.064.912	3.160.173	4.460.097	2.856.302	5.651.308	4.410.095	3.503.243	9.761.257	49.809.060
23	Neto pozajmljivanje*	-1.658.447	302.990	219.176	4.033.222	-768.636	-745.838	867.972	-41.363	-6.138.362	4.262.209	860.752	-500.514	693.161
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	10.217.794	9.778.029	13.592.146	23.698.167	21.315.490	34.233.688	33.548.622	29.774.688	28.465.201	41.199.238	23.714.975	95.068.870	364.606.907
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	98.623.084	45.568.038	98.196.228	69.819.278	11.714.617	-53.499.457	1.072.397	27.187.702	-5.297.357	-7.057.073	-77.392.972	-368.699.288	-159.764.804
5	Neto finansiranje**	-11.358.160	-13.075.109	-12.188.258	-8.667.075	-5.715.626	-8.410.429	-2.471.593	-35.081.172	-8.689.676	-9.947.292	-7.052.766	-46.957.216	-169.614.372

Tabela 2.

FBiH: Budžet FBiH, kantoni, općine, 2008.godina, preliminarni

2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Prihodi (11+12+13+14)	309.319.008	288.083.428	309.632.945	323.932.194	313.352.822	342.659.210	358.320.178	350.493.162	352.586.053	347.551.508	289.913.137	345.433.949	3.931.277.594
11 Prihodi od poreza	250.533.824	238.021.100	259.748.398	276.966.699	268.571.682	273.399.009	280.277.093	270.745.338	301.062.893	290.767.405	249.094.606	277.896.639	3.237.084.686
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	16.337.948	18.139.174	14.636.749	8.705.546	7.413.576	7.913.429	9.331.688	6.449.905	8.706.593	9.022.801	7.308.570	16.914.607	130.880.586
Porezi na plaće i radnu snagu	16.748.155	23.695.836	19.023.405	25.073.947	21.320.496	21.755.143	23.651.196	21.398.779	23.377.917	22.337.833	20.369.572	45.714.807	284.467.087
Porez na imovinu	8.027.526	8.624.184	7.789.258	8.162.484	7.534.401	9.568.449	7.847.586	6.174.050	7.642.518	6.751.145	5.818.257	6.744.614	90.684.472
Prihodi od indirektnih poreza*	208.102.582	185.860.451	213.162.992	233.280.569	230.860.628	232.480.046	237.508.859	235.085.761	259.272.881	250.796.512	214.034.490	206.266.373	2.706.712.144
Ostali porezi	1.317.613	1.701.455	5.135.995	1.744.152	1.442.581	1.681.943	1.937.763	1.636.842	2.062.984	1.859.114	1.563.716	2.256.238	24.340.396
12 Neporezni prihodi	57.754.366	47.566.262	47.984.009	45.302.462	40.328.286	65.429.380	73.302.271	74.476.705	47.731.841	52.597.294	38.215.350	57.159.706	647.847.933
13 Tekuće potpore (Grantovi)	636.130	1.618.581	1.394.728	1.205.138	4.254.413	2.590.860	3.809.694	4.726.848	3.251.106	3.381.598	1.947.436	9.554.229	38.370.763
14 Ostali prihodi	394.688	877.485	505.810	457.895	198.441	1.239.960	931.120	544.272	540.213	805.210	655.745	823.374	7.974.212
2 Rashodi (21+22+23)	206.214.025	245.810.772	256.622.578	305.867.935	315.847.828	369.143.219	318.340.200	309.847.792	347.178.998	346.087.853	320.396.788	542.283.907	3.883.641.894
21 Tekući izdaci	204.038.782	242.563.702	251.519.720	303.128.571	312.388.089	362.146.485	315.580.892	306.127.328	345.766.364	342.704.058	316.974.694	527.063.515	3.830.002.200
Plaće i naknade	93.689.121	98.999.815	99.479.630	109.450.285	109.591.783	139.200.398	96.976.297	106.955.764	115.829.661	112.609.454	108.437.295	148.927.505	1.340.147.009
od čega: Bruto plaće	75.873.794	78.838.387	79.057.828	85.874.608	86.056.040	102.898.913	71.846.519	86.109.544	90.778.849	89.444.299	87.703.229	114.820.382	1.049.302.390
od čega: Naknade	17.815.327	20.161.429	20.421.802	23.575.678	23.535.743	36.301.485	25.129.778	20.846.220	25.050.812	23.165.156	20.734.066	34.107.123	290.844.618
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	9.111.594	9.430.753	9.396.325	10.400.414	10.343.738	12.444.077	8.558.324	10.329.431	10.932.366	10.655.965	10.499.645	13.861.955	125.964.587
Izdaci za materijal i usluge	23.262.427	27.909.471	30.797.899	31.864.987	27.792.642	32.420.619	26.656.350	26.426.025	37.909.732	34.960.544	32.241.097	65.686.258	397.928.052
Grantovi	73.670.344	102.173.365	107.715.539	147.222.223	158.161.973	166.029.299	182.765.904	156.393.135	176.857.772	178.890.521	157.454.083	286.240.289	1.893.574.448
Izdaci za kamate i ostale naknade	4.305.296	4.050.297	4.130.327	4.190.662	6.497.953	12.052.091	624.016	6.022.973	4.236.834	5.587.573	8.342.574	12.347.507	72.388.104
22 Ostali rashodi	2.497.520	2.944.509	4.810.468	3.102.843	3.495.238	4.770.389	3.098.651	3.608.198	7.365.835	3.083.940	2.746.897	12.762.135	54.286.622
23 Neto pozajmljivanje*	-322.278	302.562	292.390	-363.480	-35.498	2.226.345	-339.343	112.266	-5.953.201	299.855	675.197	2.458.257	-646.927
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	8.550.069	12.022.359	14.764.769	16.521.186	22.167.403	29.368.117	32.523.346	29.443.199	28.207.709	36.577.883	15.731.859	57.126.674	303.004.572
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	94.554.914	30.250.298	38.245.598	1.543.074	-24.662.410	-55.852.126	7.456.631	11.202.172	-22.800.653	-35.114.228	-46.215.509	-253.976.631	-255.368.872
5 Neto finansiranje**	-12.734.125	-11.827.027	-12.498.608	-9.429.418	-5.554.631	-7.745.001	1.225.861	-12.528.321	-7.463.131	-9.773.082	-6.683.050	-39.613.247	-134.623.779

Tabela 3.

Sarajevski kanton, 2008.godina

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Prihodi (11+12+13+14)	70.039.724	72.258.081	71.584.891	71.695.466	64.342.120	72.666.604	73.471.313	70.259.351	74.381.675	73.815.908	57.065.234	78.773.268	850.353.634
11 Prihodi od poreza	54.369.070	56.703.791	55.831.442	60.427.255	54.735.805	56.308.998	61.331.452	52.849.911	60.205.807	61.187.590	48.124.974	66.594.761	688.670.856
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	6.047.944	7.440.639	3.173.372	3.687.758	3.513.144	2.329.481	3.535.729	2.302.059	2.176.296	3.399.877	2.934.163	7.453.952	47.994.415
Porezi na plaće i radnu snagu	5.566.816	10.711.212	6.360.538	9.905.526	7.908.859	7.594.735	8.871.737	7.582.676	8.599.513	8.245.928	7.140.829	17.552.140	106.040.510
Porez na imovinu	4.081.945	4.890.591	3.736.605	3.941.093	2.390.394	3.259.458	3.480.816	2.536.824	4.022.708	2.752.320	2.500.693	2.938.646	40.532.092
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	1.208.967	1.059.302	407.413	1.386.370	897.714	809.101	604.172	323.251	566.316	402.559	688.695	272.651	8.626.511
Prihodi od indirektnih poreza	37.076.445	31.987.579	38.128.912	40.934.167	39.552.529	41.776.536	44.320.250	39.559.750	44.273.448	45.840.456	34.351.775	37.830.510	475.632.358
Ostali porezi	386.952	614.467	4.024.602	572.341	473.165	539.687	518.748	545.351	567.526	546.450	508.818	546.862	9.844.970
12 Neporezni prihodi	15.345.242	13.603.044	13.388.915	9.837.313	8.214.852	13.033.783	10.234.468	13.185.859	10.398.847	8.870.829	7.714.649	7.602.169	131.429.970
13 Grantovi	266.750	1.279.428	1.992.716	1.059.080	1.389.535	2.952.005	1.161.757	3.851.764	3.405.202	3.385.670	1.225.610	3.832.701	25.802.216
14 Ostali prihodi	58.663	671.818	371.818	371.818	1.928	371.818	743.636	371.818	371.819	371.818	0	743.637	4.450.591
2 Rashodi (21+22)	41.678.009	64.439.715	63.086.712	68.496.443	67.442.847	82.428.966	73.698.576	67.469.444	66.910.690	67.277.932	68.300.785	102.631.045	833.861.163
21 Tekući izdaci	42.348.126	64.484.502	63.156.192	68.906.820	67.511.601	82.468.122	74.135.480	67.364.102	72.810.764	67.078.529	67.734.482	102.071.712	840.070.431
Plaće i naknade	20.854.429	22.684.064	22.934.820	22.788.066	21.718.776	30.997.638	20.426.183	20.829.539	22.974.987	22.832.948	21.605.558	26.728.764	277.375.770
od čega: Bruto plaće	16.769.824	17.682.481	17.897.490	17.605.145	16.959.494	18.526.410	17.310.154	17.194.045	17.762.921	17.781.092	17.573.018	20.670.143	213.732.217
od čega: Naknade	4.084.605	5.001.583	5.037.330	5.182.921	4.759.282	12.471.228	3.116.028	3.635.493	5.212.066	5.051.856	4.032.540	6.058.621	63.643.553
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.004.174	2.131.675	2.127.182	2.114.882	2.030.755	2.210.214	2.063.824	2.061.912	2.126.534	2.121.342	2.105.124	2.529.184	25.626.802
Izdaci za materijal i usluge	2.705.898	6.755.766	6.569.218	7.012.768	5.687.943	6.232.834	5.207.741	5.215.118	5.996.611	5.590.958	5.676.442	12.350.648	75.001.944
Grantovi	16.697.194	32.910.145	31.475.066	36.976.076	38.023.945	43.021.908	46.355.784	39.254.816	41.659.124	36.514.001	37.391.047	60.460.617	460.739.724
Izdaci za kamate i ostale naknade	86.431	2.853	49.906	15.027	50.183	5.528	81.947	2.717	53.508	19.279	956.312	2.499	1.326.191
Doznake nižim potrošackim jedinicama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Neto pozajmljivanje*	-670.117	-44.788	-69.480	-410.376	-68.754	-39.156	-436.904	105.342	-5.900.074	199.403	566.303	559.333	-6.209.269
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	285.518	2.648.859	3.135.340	3.430.215	5.273.052	7.558.674	3.904.302	5.458.187	7.956.813	3.865.227	-1.904.816	14.072.711	55.684.082
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	28.076.197	5.169.507	5.362.838	-231.193	-8.373.779	-17.321.036	-4.131.565	-2.668.279	-485.827	2.672.750	-9.330.735	-37.930.488	-39.191.610
5 Neto finansiranje**	-125.000	-9.722	-246.310	-16.843	-66.957	-9.722	-119.240	-9.722	-270.557	-30.384	-86.042	-9.722	-1.000.221

Tabela 4.1.

Tuzlanski kanton, 2008.godina

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Prihodi (11+12+13+14)	43.927.475	29.792.534	36.820.720	38.573.492	35.550.234	40.788.529	39.832.389	37.354.699	40.327.701	41.675.963	33.082.922	44.012.171	461.738.830
11 Prihodi od poreza	27.005.567	24.592.086	30.825.831	31.096.965	30.032.123	32.323.234	33.752.316	30.218.514	33.053.478	33.337.871	26.290.041	32.857.741	365.385.767
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	831.765	1.202.807	1.335.572	942.251	998.718	2.000.335	926.263	864.573	1.353.726	1.272.565	936.318	1.425.598	14.090.492
Porezi na plaće i radnu snagu	2.856.967	3.907.471	3.689.463	4.257.422	3.397.519	3.735.936	4.259.506	4.336.735	4.046.512	3.704.886	3.661.217	7.766.003	49.619.637
Porez na imovinu	920.287	961.563	1.215.671	1.273.355	1.724.567	1.248.088	963.731	909.050	988.652	1.123.737	983.922	1.049.559	13.362.182
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	441.613	563.108	1.021.886	404.296	400.934	625.518	1.398.401	596.847	234.486	279.744	255.066	295.193	6.517.092
Prihodi od indirektnih poreza	21.906.155	17.899.182	23.491.984	24.153.032	23.414.326	24.598.552	26.121.373	23.434.180	26.359.707	26.877.698	20.305.891	22.133.906	280.695.986
Ostali porezi	48.780	57.955	71.256	66.609	96.059	114.805	83.043	77.128	70.395	79.241	147.627	187.482	1.100.379
12 Neporezni prihodi	16.540.886	4.967.154	5.449.731	6.617.673	5.132.191	7.365.903	5.038.058	4.955.056	4.988.937	7.096.627	5.830.719	9.697.147	83.680.082
13 Grantovi	340.784	190.812	512.199	856.055	342.540	1.036.891	1.024.569	2.168.060	2.284.067	879.300	447.082	1.453.363	11.535.721
14 Ostali prihodi	40.239	42.481	32.959	2.800	43.380	62.501	17.446	13.070	1.218	362.165	515.080	3.920	1.137.260
2 Rashodi (21+22)	24.056.316	28.558.593	33.017.012	37.003.737	33.404.495	37.152.980	45.499.643	35.671.828	42.081.690	41.794.112	41.765.703	57.389.162	457.395.269
21 Tekući izdaci	24.097.190	28.585.546	33.057.812	37.040.673	33.426.855	36.786.762	45.411.355	35.708.539	42.145.459	41.757.963	41.733.089	57.359.686	457.110.930
Plaće i naknade	17.094.970	17.629.428	18.092.012	18.250.869	17.967.008	17.706.021	21.467.697	16.683.322	19.148.571	19.048.159	18.874.589	20.315.624	222.278.270
od čega: Bruto plaće	14.247.866	14.654.264	14.725.286	14.692.836	14.780.544	14.513.483	14.990.329	14.470.303	15.393.587	15.507.761	15.698.917	16.032.149	179.707.324
od čega: Naknade	2.847.104	2.975.165	3.366.726	3.558.033	3.186.463	3.192.538	6.477.368	2.213.020	3.754.985	3.540.398	3.175.672	4.283.475	42.570.947
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.697.269	1.740.387	1.803.805	1.690.720	1.753.061	1.733.684	1.781.503	1.739.374	1.838.375	1.798.393	1.867.304	1.906.151	21.350.026
Izdaci za materijal i usluge	4.069.730	4.099.370	5.211.482	6.452.175	4.859.582	6.503.046	5.241.916	4.608.741	7.200.422	7.180.331	5.613.064	15.650.400	76.690.258
Grantovi	959.405	4.880.840	7.666.492	10.075.226	8.437.562	10.536.142	16.517.484	12.324.490	13.668.350	12.783.781	15.052.032	19.119.417	132.021.222
Izdaci za kamate i ostale naknade	14.086	11.278	10.220	324.171	71.444	48.327	11.597	9.991	9.612	690.932	81.332	8.566	1.291.557
Doznake nižim potrošackim jedinicama	261.731	224.241	273.799	247.512	338.199	259.543	391.157	342.621	280.129	256.368	244.768	359.528	3.479.597
22 Neto pozajmljivanje*	-40.874	-26.953	-40.799	-36.936	-22.361	366.218	88.288	-36.712	-63.769	36.148	32.613	29.475	284.338
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	1.029.456	1.257.151	1.465.200	1.480.931	2.986.176	3.345.210	3.237.458	5.560.632	4.559.373	4.182.846	4.056.770	8.341.623	41.502.824
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	18.841.704	-23.210	2.338.508	88.825	-840.438	290.339	-8.904.711	-3.877.761	-6.313.362	-4.300.994	-12.739.550	-21.718.613	-37.159.263
5 Neto finansiranje**	-207.382	-48.655	-44.641	-193.966	-100.868	-170.043	-122.922	-90.160	-81.557	-124.189	-105.949	-1.633.764	-2.924.094

Tabela 4.2.

Unsko-sanski kanton, 2008.godina

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Prihodi (11+12+13+14)	20.067.566	17.881.682	20.574.663	22.341.100	21.664.612	20.812.626	22.765.558	21.880.935	23.621.900	23.293.795	18.138.777	16.115.231	249.158.446
11 Prihodi od poreza	16.461.802	13.947.626	16.658.883	17.570.808	16.464.022	17.001.827	18.133.118	16.271.669	19.498.045	18.029.229	14.278.271	14.077.108	198.392.407
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	562.084	548.285	385.650	582.678	426.431	302.428	234.107	309.791	1.008.047	247.288	223.038	382.119	5.211.944
Porezi na plaće i radnu snagu	1.231.875	1.361.470	1.351.203	1.663.042	1.298.788	1.424.837	1.419.895	1.404.512	1.675.984	1.427.047	1.300.116	2.983.813	18.542.581
Porez na imovinu	536.647	680.350	561.504	505.949	421.649	707.418	777.698	322.266	359.994	551.838	416.516	448.243	6.290.071
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	791.858	596.587	307.919	263.636	87.584	64.140	116.645	133.736	93.930	91.220	159.509	82.641	2.789.406
Prihodi od indirektnih poreza	13.273.018	10.679.276	13.978.449	14.471.651	14.152.952	14.425.911	15.477.494	14.025.547	16.280.591	15.628.489	12.111.212	10.021.420	164.526.010
Ostali porezi	66.321	81.658	74.157	83.852	76.618	77.093	107.278	75.818	79.500	83.347	67.879	158.873	1.032.395
12 Neporezni prihodi	3.596.764	3.873.251	3.379.649	4.165.886	4.893.470	3.504.600	3.496.308	4.570.517	3.358.361	4.425.350	2.791.184	1.313.779	43.369.119
13 Grantovi	9.000	60.805	536.131	604.405	307.120	306.199	1.136.133	1.038.748	765.495	839.217	1.069.323	724.344	7.396.920
14 Ostali prihodi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Rashodi (21+22)	13.680.705	15.298.820	17.200.582	19.105.473	16.971.187	18.816.621	31.005.366	19.403.475	23.704.089	23.377.509	17.693.799	34.868.513	251.126.139
21 Tekući izdaci	13.680.705	15.310.710	17.188.039	19.105.473	16.971.187	18.802.321	31.009.654	19.426.576	23.692.968	23.393.478	17.694.742	35.076.053	251.351.906
Plaće i naknade	8.685.481	8.978.123	9.467.693	9.784.173	9.751.742	10.226.231	12.926.381	9.497.874	10.867.030	10.682.875	10.503.365	11.637.674	123.008.642
od čega: Bruto plaće	7.162.158	7.442.346	7.664.285	7.580.606	7.978.900	8.144.728	8.010.544	8.303.386	9.118.233	8.688.904	8.945.963	9.092.651	98.132.704
od čega: Naknade	1.523.322	1.535.777	1.803.408	2.203.567	1.772.842	2.081.503	4.915.837	1.194.488	1.748.797	1.993.971	1.557.402	2.545.023	24.875.938
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	873.842	889.296	921.802	924.907	971.730	980.599	987.318	1.015.603	1.111.607	1.064.883	1.080.402	1.111.384	11.933.373
Izdaci za materijal i usluge	1.266.870	1.227.447	1.765.420	2.601.604	2.263.187	1.594.091	2.536.192	1.841.973	1.804.431	2.927.966	2.036.540	3.931.687	25.797.407
Grantovi	1.070.717	2.597.507	2.423.523	3.769.704	1.887.374	3.674.643	12.838.701	4.925.621	4.714.771	6.587.402	2.604.889	8.186.954	55.281.804
Izdaci za kamate i ostale naknade	89.914	126.406	82.656	83.268	104.125	60.841	117.921	55.360	76.058	53.877	111.956	93.786	1.056.168
Doznake nižim potrošackim jedinicama	1.693.881	1.491.932	2.526.945	1.941.817	1.993.029	2.265.917	1.603.140	2.090.144	5.119.070	2.076.476	1.357.591	10.114.569	34.274.511
22 Neto pozajmljivanje*	0	-11.890	12.543	0	0	14.300	-4.288	-23.101	11.121	-15.969	-943	-207.540	-225.767
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	760.113	507.648	1.161.961	2.194.712	2.465.069	2.465.918	3.603.632	3.416.542	1.211.244	2.458.521	2.676.621	4.059.237	26.981.220
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	5.626.748	2.075.214	2.212.119	1.040.915	2.228.357	-469.914	-11.843.440	-939.082	-1.293.433	-2.542.235	-2.231.644	-22.812.519	-28.948.913
5 Neto finansiranje**	-1.673	-1.673	-38.782	-8.126	-8.107	-8.249	3.568.098	1.699.409	1.191.146	-9.025	334.463	6.483.377	13.200.858

Tabela 4.3.

Posavski kanton, 2008.godina

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1 Prihodi (11+12+13+14)	3.490.226	3.075.106	3.178.338	3.292.871	4.655.629	3.415.142	4.422.218	3.785.964	3.661.575	3.487.145	3.008.746	5.196.506	44.669.464
11 Prihodi od poreza	2.599.548	2.249.073	2.767.081	2.724.153	2.678.273	2.826.659	2.958.490	2.711.092	3.050.216	2.987.387	2.418.365	3.450.504	33.420.841
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	117.870	145.482	103.275	38.614	46.127	22.584	27.568	41.832	24.270	71.074	57.556	80.532	776.785
Porezi na plaće i radnu snagu	223.105	266.557	239.037	266.458	256.950	261.103	263.378	234.808	256.136	260.977	257.934	950.541	3.736.986
Porez na imovinu	43.961	37.479	68.256	20.487	37.242	54.317	23.264	56.231	33.236	31.311	30.534	50.972	487.291
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	54.757	31.903	34.642	28.218	29.133	38.147	32.852	41.710	46.009	64.288	71.769	152.356	625.785
Prihodi od indirektnih poreza	2.126.256	1.729.663	2.275.991	2.340.381	2.267.159	2.382.851	2.531.023	2.295.561	2.642.536	2.518.011	1.968.027	2.157.415	27.234.872
Ostali porezi	33.598	37.989	45.881	29.995	41.662	67.657	80.404	40.949	48.029	41.725	32.546	58.689	559.123
12 Neporezni prihodi	705.479	768.601	346.753	509.014	385.627	413.905	578.954	460.456	446.015	393.069	422.137	486.310	5.916.321
13 Grantovi	95.722	1.000	60.143	57.875	1.590.770	173.619	882.139	608.000	144.204	106.120	165.485	1.258.884	5.143.961
14 Ostali prihodi	89.476	56.432	4.360	1.828	959	958	2.635	6.417	21.140	569	2.759	808	188.341
2 Rashodi (21+22)	2.414.443	2.524.208	3.358.613	3.186.124	3.513.385	4.081.026	3.103.652	3.426.233	4.761.238	3.508.084	3.015.989	4.712.457	41.605.451
21 Tekući izdaci	2.414.443	2.526.208	3.356.762	3.186.124	3.513.385	4.081.026	3.089.611	3.426.433	4.761.438	3.508.284	3.019.189	4.721.699	41.604.601
Plaće i naknade	1.505.819	1.541.399	1.507.173	1.515.393	1.659.704	1.943.537	1.322.103	1.478.333	1.625.938	1.713.236	1.556.875	1.670.723	19.040.232
od čega: Bruto plaće	1.155.484	1.194.786	1.179.583	1.106.774	1.337.547	1.183.574	1.059.435	1.154.285	1.206.932	1.251.185	1.214.874	1.244.756	14.289.216
od čega: Naknade	350.334	346.613	327.590	408.618	322.157	759.963	262.668	324.048	419.006	462.051	342.000	425.968	4.751.016
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	139.408	141.599	140.170	139.221	163.146	145.754	128.373	134.754	140.924	147.323	145.109	149.771	1.715.552
Izdaci za materijal i usluge	867.075	562.916	881.824	722.391	600.499	693.717	501.018	551.734	874.460	599.732	734.795	853.821	8.443.980
Grantovi	-114.804	278.593	826.257	807.337	1.088.309	1.298.018	1.123.189	1.259.943	2.118.474	1.046.433	580.832	2.045.880	12.358.463
Izdaci za kamate i ostale naknade	16.947	1.701	1.337	1.782	1.727	0	14.929	1.669	1.641	1.560	1.578	1.504	46.374
Doznake nižim potrošackim jedinicama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Neto pozajmljivanje*	0	-2.000	1.851	0	0	0	14.041	-200	-200	-200	-3.200	-9.242	850
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	677	216.414	97.499	2.859	534.061	95.221	465.858	102.044	549.962	624.785	339.809	609.082	3.638.270
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	1.075.106	334.484	-277.773	103.888	608.183	-761.105	852.709	257.687	-1.649.626	-645.724	-347.051	-125.033	-574.257
5 Neto finansiranje**	0	0	-3.943	-3.943	-3.973	0	-3.943	-3.943	-3.943	0	0	0	-23.688

Tabela 4.4.